

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: kipan@central.ntua.gr

ΑΘΗΝΑ, 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2014

ΥΠΟΜΝΗΜΑ προς τον Υπουργό Παιδείας

Προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων,
Καθηγητή **Ανδρέα Λοβέρδο**,
Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, minister@minedu.gov.gr

Θέμα: *Οι θέσεις της Κίνησης Πανεπιστημιακής Αναβάθμισης για τα προβλήματα και τις προτεραιότητες του Πανεπιστημιακού και Ερευνητικού Συστήματος σήμερα.*

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Η **Κίνηση Πανεπιστημιακής Αναβάθμισης (ΚΙΠΑΝ)** επανυποβάλλει το υπόμνημα που είχε καταθέσει στον πρώην Υπουργό Παιδείας Καθηγητή Κ. Αρβανιτόπουλο κατά τη συνάντηση της 9^{ης} Απριλίου 2014 (Βλ. [1]), διότι θεωρεί ότι σχεδόν κανένα από τα θέματα που περιλαμβάνει το υπόμνημα αυτό (όπως Μισθολογικά καθηγητών, Χρηματοδότηση ΑΕΙ και ΕΚ, Διαθεσιμότητα υπαλλήλων, κ.ά.) δεν έχει επιλυθεί και ότι για όσα τυχόν έχουν μερικώς αντιμετωπισθεί, οι θέσεις μας δεν έχουν ληφθεί υπόψη.

Επιπλέον των θεμάτων αυτών, σας καταθέτουμε συμπληρωματικά το παρόν υπόμνημα, με ορισμένα από τα εξίσου σημαντικά, επίκαιρα ζητήματα που απασχολούν το χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Έρευνας το τελευταίο χρονικό διάστημα.

[Α] Μετεγγραφές Φοιτητών

Η θέση μας για το θέμα των μετεγγραφών, όπως και για το αντίστοιχο των εισακτέων -που βέβαια είναι θέματα άρρηκτα συνδεδεμένα- είναι ότι θα πρέπει επιτέλους η Ελληνική Πολιτεία να αρχίσει να διαμορφώνει την πολιτική της με βάση τεκμηριωμένες μελέτες και στο πλαίσιο μιας συνολικής στρατηγικής. Αυτές είναι δράσεις των οποίων η διαχείριση θα πρέπει να ανατεθεί στα αρμόδια προς τούτο θεσμικά όργανα που κυρίως είναι το ΕΣΥΠ και η ΑΔΙΠ. Αντ' αυτού βλέπουμε να λαμβάνονται πολιτικές αποφάσεις -που έχουν σημαντική επίδραση στη μόρφωση και το μέλλον χιλιάδων νέων- εκ του προχείρου, και αναζητούνται εκ των υστέρων μελέτες και δεδομένα από την ΕΛΣΤΑΤ για να τεκμηριώσουν τη μία ή την άλλη επιλογή.

Θεωρούμε ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας θα πρέπει να τολμήσει να προχωρήσει σε αλλαγές που θα αποτρέψουν τη διαμόρφωση ακραίων καταστάσεων, π.χ., Τμήμα με 150 κανονικούς εισαχθέντες να βρεθεί μετά από δύο μήνες να πρέπει να εκπαιδεύσει 500, ή, το αντίθετο, Τμήμα με 100 εισαχθέντες να βρεθεί με 5-10 ενεργούς φοιτητές το Δεκέμβριο. Επειδή δε είναι πολύ πιθανόν να έχουμε τέτοια ή και χειρότερα φαινόμενα, είναι επιβεβλημένες κάποιες

διορθωτικές αλλαγές, ακόμη και αν 285 βουλευτές -τις παραμονές των εκλογών του Μαΐου- εντελώς απερίσκεπτα και καθαρά ψηφοθηρικά υπερψήφισαν τις σχετικές διατάξεις.

Όλα αυτά είναι γνωστά στους «παροικούντες την Ιερουσαλήμ» και για αυτούς τους λόγους επιβάλλεται -ανεξάρτητα με το τι θα γίνει μέσα στο επόμενο τρίμηνο- να ανατεθεί στα αρμόδια θεσμικά όργανα από τώρα να μελετήσουν το θέμα σε όλες του τις πτυχές, ώστε να ληφθούν ώριμες αποφάσεις το συντομότερο δυνατόν, επ' ωφελεία του πανεπιστημιακού συστήματος των φοιτητών, αλλά τελικά και των οικογενειών τους και της κοινωνίας γενικότερα.

Εξ άλλου, ο Ν. 4009/11 (άρθρο 63) προβλέπει τον ορισμό των εισακτέων και της χρηματοδότησης βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, τα οποία εισηγείται η ΑΔΙΠ. Επομένως θα πρέπει να υπάρξει αίτημα προς την ΑΔΙΠ να διατυπώσει αντικειμενικά κριτήρια χρηματοδότησης και καθορισμού εισακτέων, ώστε να πάψουν αυτά τα επίμαχα ζητήματα να είναι αντικείμενο αδιαφανούς αντιμετώπισης από την εκάστοτε πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας. Καλό θα είναι και σε αυτό το θέμα να ληφθεί υπόψη η σχετική, δριμεία κριτική για τις αναλογίες φοιτητών προς διδάσκοντες που έχει διατυπωθεί στις εξωτερικές αξιολογήσεις αρκετών Τμημάτων και Σχολών, καθώς και να υπάρξει αξιοποίηση των καλών διεθνών πρακτικών.

Η Παιδεία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του Κράτους Πρόνοιας. Δεν πρέπει όμως να γίνεται όχημα για τη "διανομή παροχών" και την άσκηση κοινωνικής πολιτικής με τρόπους που βλάπτουν την ίδια την εκπαιδευτική διαδικασία.

Τέλος, θέλουμε να εκφράσουμε τις σοβαρές επιφυλάξεις μας για το θεσμό των «αμοιβαίων μετεγγραφών». Πυκνώνουν όλο και περισσότερο τα δημοσιεύματα που μιλούν για συστηματική οικονομική εκμετάλλευση του θεσμού αυτού από διάφορους επιτήδειους (Βλ. [2]). Το γεγονός αυτό μας οδηγεί στην υποβολή του αιτήματος για σοβαρή επανεξέταση του όλου ζητήματος.

[B] Εκπαιδευτική Διαδικασία «εξ αποστάσεως».

Σημαντική η πρωτοβουλία για τη διαμόρφωση υποδομής για την «εκπαιδευτική διαδικασία εξ αποστάσεως», η οποία αναπτύσσεται ραγδαία από σημαντικά μάλιστα ακαδημαϊκά ιδρύματα ανά τον κόσμο, αλλά για να εφαρμοστεί στην Ελλάδα χρειάζεται αρκετή και σοβαρή προετοιμασία.

Η προσπάθεια αυτή, για να έχει λόγο και αποτελεσματικότητα, θα πρέπει να ενταχθεί στην προοπτική της εισόδου και του Ελληνικού Πανεπιστημιακού Συστήματος στην εποχή του η- (λεκτρονικού) Πανεπιστημίου. Όμως για να κινηθούμε σε μια τέτοια προοπτική:

- 1) Χρειάζονται κατάλληλες υποδομές και εξειδικευμένο προσωπικό. Το πρώτο ίσως εν μέρει υπάρχει, για το δεύτερο θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα.
- 2) Πρέπει να λειτουργήσουν τα «Γραφεία Υποστήριξης Διδασκαλίας» (Άρθρο 51, Ν4009/11) στα ΑΕΙ, να έλθουν σε επαφή με το γίνεσθαι διεθνώς και να εκπαιδευτούν στελέχη που θα συμβάλλουν στη διαμόρφωση μαθημάτων εξ αποστάσεως.
- 3) Στο μεσοδιάστημα, βέβαια, μπορούν -και επιβάλλεται- οι συνάδελφοι να ενισχύσουν τις ηλεκτρονικές σελίδες των μαθημάτων τους (με σημειώσεις, ασκήσεις, θέματα, συνδέσεις με σχετικές σελίδες, γιατί όχι και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις τους, κ.ά.) και να δοκιμάσουν μεθόδους αλληλεπίδρασης με τους φοιτητές μέσω αυτών.

Επισημαίνουμε ότι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση ΔΕΝ επιτυγχάνεται απλώς με τη μεταφορά των διαλέξεων σε βίντεο. Χρειάζεται μια διαφορετική παιδαγωγική μέθοδο και τεχνικές που διαφέρουν από τις συμβατικές. Γι' αυτό πρέπει πρώτα να αποκτήσουν οι διδάσκοντες τις απαραίτητες δεξιότητες με κατάλληλη εκπαίδευση και μετά να μεταφερθεί η «εξ αποστάσεως εκπαίδευση» στην πράξη.

[Γ] Χρηματοδότηση των ΑΕΙ - Εξαίρεση των ΕΛΚΕ, ΝΠΙΔ, Εταιριών Αξιοποίησης της Περιουσίας των ΑΕΙ από συγκεκριμένες γραφειοκρατικές ρυθμίσεις του δημόσιου λογιστικού.

Η κυβέρνηση εξήγγειλε απελευθέρωση της πανεπιστημιακής έρευνας από γραφειοκρατικούς περιορισμούς. Πρόκειται για θετικότατο βήμα. Η εξαγγελία συνδέθηκε όμως με μία πελώρια (άνω του 60% σωρευτικά) περικοπή πόρων -την τελευταία τετραετία- σε ήδη πτωχά πανεπιστήμια, με εξαντλημένα περιθώρια ασφαλείας. Η βιωσιμότητα των πανεπιστημίων είναι σε κίνδυνο. Ενώ η δημοσιονομική κατάσταση του κράτους δείχνει να βελτιώνεται, η οικονομική κατάσταση του δημόσιου πανεπιστημίου σίγουρα χειροτερεύει. Μόνο η φετινή τέταρτη περικοπή προσεγγίζει το 20%!

Με την αποδέσμευση της έρευνας επιδιώκεται η μετάβαση από «επιχορηγούμενα» σε «αυτοχρηματοδοτούμενα» ιδρύματα. Η μετάβαση είναι όμως μετέωρη: Η νέα περικοπή δημιουργεί ασφυκτικές ελλείψεις στο παρόν, ενώ η ευέλικτη χρηματοδότηση θέλει χρόνο και οργάνωση για να αποδώσει. Η προσέλκυση πόρων εξάλλου απαιτεί καλή εικόνα των πανεπιστημίων. Όπως τώρα διαμορφώνονται τα πράγματα, η εικόνα είναι αρνητική και οι διοικήσεις θα ασχολούνται μόνον με την επίλυση καθημερινών κρίσεων, ενώ τα πανεπιστήμιά μας θα αναδίδουν διεθνώς εικόνες έντονης δυσλειτουργίας.

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προβλέπει μία ευέλικτη λύση για όλα αυτά που εξαγγέθηκαν: θέσπισε τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) στα ΑΕΙ, τα οποία θα λειτουργούν εκτός του στενού δημοσίου τομέα και έδωσε τη δυνατότητα σε κάθε ίδρυμα να εντάξει τον ΕΛΚΕ στο ΝΠΙΔ. Πολλά πανεπιστήμια έχουν ήδη αναγγείλει τη δημιουργία των προαναφερθέντων ΝΠΙΔ. Ο δρόμος για την απελευθέρωση της έρευνας είναι ανοικτός. Η κυβερνητική πρόθεση μπορεί να υλοποιηθεί αποτελεσματικά και ολοκληρωμένα με την ίδρυση των ΝΠΙΔ και την ένταξη των ΕΛΚΕ σε αυτά.

Τα ΝΠΙΔ μπορούν να γίνουν πόλος χρηματοδότησης των δημόσιων ΑΕΙ και να στηρίξουν την προοπτική οικονομικής αυτοτέλειας. Άλλωστε οι ερευνητικοί πόροι αποδείχθηκαν σωτήριοι στην κρίση. Χωρίς αυτούς αρκετά πανεπιστήμια θα είχαν καταρρεύσει πτωχευμένα, ανίκανα να αντεπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους.

Οι πόροι των ΕΛΚΕ όμως δεν είναι ανεξάντλητοι, ενώ υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την ανανέωσή τους. Η προσέλκυση ερευνητικών προγραμμάτων και χορηγιών εξαρτάται από ορισμένες θεμελιώδεις παραμέτρους:

Α) Την καλή φήμη, οργάνωση και ποιότητα προσφοράς του κάθε ιδρύματος. Ας είμαστε ειλικρινείς: τα ελληνικά πανεπιστήμια έχουν υποστεί μεγάλες φθορές στην εικόνα τους, λόγω της οικονομικής συρρίκνωσης και των περυσινών πολύμηνων απεργιών -μεταξύ των άλλων- στα μεγάλα ιστορικά και εμβληματικά ιδρύματα. Οι ΕΛΚΕ, λόγου χάριν, έκλεισαν πέρυσι επί μήνες, με ερευνητικά έργα, πληρωμές προς νέους ερευνητές και διεθνείς ερευνητικές συνεργασίες να παγώνουν. Η ζημιά στην εικόνα και την αξιοπιστία ήταν τεράστια εντός και εκτός χώρας.

B) Την ικανότητα και την κινητροδότηση των ερευνητών. Ας είμαστε και πάλι ειλικρινείς: οι πανεπιστημιακοί ερευνητές έχουν υποστεί κατάπτωση όχι μόνον των μισθών τους (που μάλιστα ήταν δυσανάλογη σε σχέση με τα προσόντα τους, αυξάνοντας το χάσμα από τον ευρωπαϊκό αντίστοιχο μέσο όρο), αλλά και των αποδοχών από ερευνητικά έργα που δεν χρηματοδοτούνται από το Δημόσιο, διότι και αυτές περιορίζονται από το ύψος των μισθών. Έτσι, τα κίνητρα για την υλοποίηση μεγαλύτερου αριθμού ερευνητικών έργων ατονούν, οι εξωτερικοί πόροι των ιδρυμάτων φθίνουν, η ανεργία των νέων επιστημόνων αυξάνεται και το κράτος εισπράττει λιγότερα από αναλογούντες φόρους! Η εξασφάλιση ερευνητικών αμοιβών τουλάχιστον στο μέσο ευρωπαϊκό επίπεδο είναι προϋπόθεση για την επιτυχία του αυτοχρηματοδοτούμενου ιδρύματος (Βλέπε παρακάτω [Δ]).

Με όλα τα ανωτέρω γίνεται φανερό ότι ο νέος τρόπος χρηματοδότησης των ΑΕΙ απαιτεί άμεσες πολιτικές:

- i)** Εφαρμογή του Άρθρου 58 του Ν. 4009/2011, "Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου για τη διαχείριση της περιουσίας και των κονδυλίων έρευνας των Α.Ε.Ι.", δηλαδή ίδρυση, σύντομα, των ΝΠΙΔ σε όλα τα ΑΕΙ.
- ii)** Διασφάλιση ανεξάρτητης και διαφανούς διοίκησης του ΝΠΙΔ, η οποία θα ελέγχεται ουσιαστικά από το Συμβούλιο Ιδρύματος.
- iii)** Εξαίρεση των ΝΠΙΔ των Πανεπιστημίων από συγκεκριμένες γραφειοκρατικές ρυθμίσεις του δημόσιου λογιστικού (όπως μηνιαία στοιχεία, Μητρώο Δεσμεύσεων, αναλήψεις και ανακλήσεις δαπανών, μηνιαία στοχοθεσία και παρακολούθηση των στόχων).
- iv)** Διασφάλιση ανεξάρτητου και αξιόπιστου μηχανισμού οικονομικού ελέγχου του ΝΠΙΔ, για να υπάρχει διαφάνεια και λογοδοσία.
- v)** Δημοσιονομική ασφάλεια για τα ΑΕΙ: ένα «κοινωνικό σύμφωνο» κράτους και ΑΕΙ για τη σταθερότητα της επιχορήγησης την επόμενη πενταετία και ρήτρα για τη βελτίωσή της όσο βελτιώνεται η γενική δημοσιονομική κατάσταση. Έτσι μόνον θα αναταχθεί η εικόνα των ΑΕΙ.
- vi)** Στρατηγικό εξορθολογισμό όλου του πλέγματος περιορισμών που περιβάλλει την πανεπιστημιακή έρευνα, πέραν της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών.
- vii)** Παροχή έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, όπου και όταν διαπιστωμένα κινδυνεύουν οργανωτικοί, εκπαιδευτικοί και ερευνητικοί ιστοί και άλλες υποδομές των ΑΕΙ.

[Δ] Εξαίρεση από το πλαφόν συγκεκριμένων πρόσθετων αμοιβών των καθηγητών ΑΕΙ και των Ερευνητών.

Επαναφέρουμε το πάγιο αίτημα της ΠΟΣΔΕΠ (βλ. [3]) για εξαίρεση από το πλαφόν των πρόσθετων αμοιβών των καθηγητών ΑΕΙ και των Ερευνητών των Ερευνητικών Κέντρων, οι οποίες προέρχονται αποκλειστικά από ερευνητικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τρίτες πηγές (δράσεις μη χρηματοδοτούμενες από τον κρατικό προϋπολογισμό). Το πλήρες σκεπτικό και η αιτιολόγηση της αναγκαιότητας μιας τέτοιας διευθέτησης, ταυτίζονται με τα όσα αναπτύσσονται διεξοδικά στο συνημμένο [3], από το οποίο μεταφέρουμε τα πολύ βασικά:

«... Τα προγράμματα αυτά συμβάλλουν καθοριστικά -μέσω των Επιτροπών Έρευνας των Πανεπιστημίων- στη συνολική ανάπτυξη όλων των Ιδρυμάτων, κάτι που σήμερα αποτελεί ένα από τα βασικά ζητούμενα μαζί με τη σταθερότητα στη χώρας μας. Πιο συγκεκριμένα, μέσα σε αυτό το πλαίσιο, τα Πανεπιστήμια:

- Χρηματοδοτούν δικά τους προγράμματα ενίσχυσης της έρευνας -κυρίως της βασικής- με την παροχή υποτροφιών σε υποψήφιους διδάκτορες και μεταδιδάκτορες και τη στήριξη της ευρύτερης*

δραστηριότητας των ερευνητικών ομάδων. Επιτυγχάνοντας έτσι μέσα στις τρεις τελευταίες δεκαετίες τη δημιουργία υψηλού επιπέδου διεθνώς ανταγωνιστικών ερευνητικών πυρήνων.

- Χρηματοδοτούν τη δημιουργία και τον εκσυγχρονισμό εργαστηριακών και υπολογιστικών μονάδων μεγάλης κλίμακας, χώρων εκπαιδευτικής δραστηριότητας και ενισχύουν πολλές άλλες πτυχές της εκπαιδευτικής και ερευνητικής δραστηριότητας των Ιδρυμάτων.
- Συμβάλλουν σημαντικά στην απασχόληση. Υπολογίζεται ότι πάνω από 15.000 άτομα απασχολούνται σ' αυτά τα προγράμματα -πέραν των μελών ΔΕΠ- ως μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες, ερευνητές, μεταδιδακτορικοί υπότροφοι, διοικητικοί υπάλληλοι. Επομένως η μείωση των εσόδων από Κοινοτικά Ερευνητικά Προγράμματα συνεπάγεται αύξηση της ανεργίας κυρίως στους νέους επιστήμονες, με ταυτόχρονη μείωση της ερευνητικής δραστηριότητας, με ότι αυτό συνεπάγεται για την ανάπτυξη της χώρας, αλλά και μείωση των φορολογικών εσόδων. ...»

[Ε] Οι Παρακρατήσεις 15% - τώρα 10%.

Είναι γνωστό ότι από τη μερίδα των συναδέλφων που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα με Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών, οι περισσότεροι είναι απόλυτα συνεπείς στις υποχρεώσεις τους απέναντι στο Ίδρυμά τους, τους συναδέλφους και τους συνεργάτες τους -και γι' αυτό πολλαπλά τους τιμούμε- όμως, υπάρχουν ορισμένοι, οι οποίοι με πρόφαση τις προσφυγές που είχαν στο παρελθόν καταθέσει στο Σ.τ.Ε., αρνήθηκαν (παρ'ανόμως) να καταβάλουν τα αναλογούντα ποσά, αναμένοντας τη δικαστική απόφαση, με αποτέλεσμα τη συσσώρευση χρέους.

Για το θέμα παραθέτουμε αυτούσια τη θέση από το Πρόγραμμα δράσης της ΠΟΣΔΕΠ 2013-2015, όπως ψηφίστηκε στο 11^ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας (βλ. [4], σελ. 9).

«... Το θέμα της απόδοσης του 15% επί των εισπράξεων από τους συναδέλφους που έχουν δελτίο παροχής υπηρεσιών πρέπει να αντιμετωπισθεί ως ένα πολύ σοβαρό ζήτημα. Υπάρχει έντονος προβληματισμός μεταξύ των συναδέλφων από διάφορες Σχολές για την ποικιλία στις οικονομικές απολαβές, που συναντά κανείς στις συνθήκες άσκησης του ελεύθερου επαγγέλματος. Το θέμα αυτό -πέραν των όποιων δικαστικών εμπλοκών (προσφυγές, κλπ.) είναι σε εξέλιξη- ειδικά στις συνθήκες που βρίσκονται σήμερα τα Ιδρύματα, οι Λειτουργοί τους αλλά και η ελληνική κοινωνία, θα πρέπει να συζητηθεί μέσα από ένα ουσιαστικό, ειλικρινή και αποτελεσματικό διάλογο μεταξύ της Πολιτείας και του Ακαδημαϊκού Συστήματος και να καταλήξει σε μια δίκαιη και λειτουργική λύση, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της κάθε επιμέρους ομάδας. Στις μέρες μας δεν θα πρέπει να αφήσουμε να παρατείνονται καταστάσεις έστω και της ελάχιστης παρατυπίας μέσα στο Ακαδημαϊκό Σύστημα».

Αξίζει να σημειωθεί ότι:

- Τελευταία πυκνώνουν «ανησυχητικά» τα δημοσιεύματα στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο για το θέμα και τις ποινικές, ακαδημαϊκές, αλλά και κοινωνικές διαστάσεις του.
- Φαίνεται να έχουν αρχίσει και δικαστικές ενέργειες σε διάφορα ιδρύματα για συναδέλφους που εμπλέκονται σε αυτό το θέμα.
- Αυτή η εκφυλισμένη κατάσταση έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στη συνολική λειτουργία αρκετών ιδρυμάτων, καθορίζοντας σε ορισμένες περιπτώσεις την εκλογή των θεσμικών οργάνων, ακόμα και αυτήν του Πρύτανη!
- Καταλογίζονται ποινικές ευθύνες -πέραν των χρεωστών- σε όλους τους εμπλεκόμενους στον έλεγχο αυτής της οικονομικής εκκρεμότητας, όπως Πρύτανη, Αναπληρωτή Πρύτανη αρμόδιο επί των οικονομικών, και στο Συμβούλιο Ιδρύματος -καθ' ύλην αρμόδιο για τον τελικό έλεγχο των οικονομικών πεπραγμένων!

Έχοντας πλήρη γνώση τόσο των διαστάσεων του ζητήματος, όσο και των δύσκολων οικονομικών συνθηκών στις οποίες βρίσκονται σήμερα όλοι οι συνάδελφοι και οι οικογένειές τους, θεωρούμε ότι θα πρέπει άμεσα να δοθεί ορθολογική λύση στο ζήτημα με βάση τα εξής χαρακτηριστικά:

- Να μην είναι οριζόντια, αλλά να λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έχουν εκτελεστεί οι εργασίες.
- Να υπάρξει λογική διευκόλυνση στην αποπληρωμή του χρέους, αλλά παράλληλα να διασφαλισθεί ότι τα όποια ποσά τελικά απαιτηθούν θα εισπραχθούν στο συμφωνημένο χρόνο, π.χ. με παρακράτηση από το μισθό (ή τη σύνταξη).
- Παράλληλα απαιτείται να ληφθούν όλα εκείνα τα απαραίτητα θεσμικά μέτρα -σε επίπεδο Υπουργείου αλλά κυρίως ιδρυμάτων (π.χ., Οργανισμοί)- ώστε στο μέλλον να μην παρατηρηθούν ανάλογα εκφυλιστικά φαινόμενα.

Σημειώνουμε τέλος ότι το ζήτημα αυτό συνδέεται άμεσα και με την προφανή απαίτηση για διαφάνεια και ουσιαστικό οικονομικό έλεγχο των ΕΛΚΕ, ΝΠΙΔ και λοιπών, μετά την αναγγελθείσα «απελευθέρωσή τους από τις διαδικασίες της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών».

[ΣΤ] Θεσμικά Ζητήματα (Εκλεκτορικά, Αρμοδιότητες Συμβουλίων, κ.ά.)

Πάγια θέση της ΚΙΠΑΝ για όλες τις θεσμικές εκκρεμότητες είναι ότι θα πρέπει πρώτα το θεσμικό πλαίσιο να εφαρμοστεί πλήρως, να αξιολογηθεί από το αρμόδιο όργανο -όπως άλλωστε προβλέπει ο Ν. 4009/11- και, στη συνέχεια, αφού διαπιστωθούν τα κενά και οι πραγματικές του ατέλειες, να προχωρήσει η Πολιτεία στις επιβαλλόμενες μεταρρυθμίσεις. Οι άστοχες αλλαγές που προωθήθηκαν τα τρία τελευταία χρόνια από το Υπουργείο Παιδείας και οι αρνητικές συνέπειες που αυτές είχαν στη λειτουργία των ΑΕΙ, αποδεικνύουν του λόγου το αληθές. Αξίζει να σημειωθεί μάλιστα ότι ως πανεπιστημιακοί καθηγητές οφείλουμε να ακολουθούμε τη διαδικασία της άντλησης συμπερασμάτων μετά από εφαρμογή και δοκιμή για επαρκή χρόνο, το σχηματισμό άποψης για τα ακριβή αίτια των όποιων δυσλειτουργιών και στη συνέχεια να διαμορφώνουμε εμπειριστά και ξεκάθαρη πρόταση για τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις. Αυτό άλλωστε προτείνεται και από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (αξιολόγηση του νόμου μετά από την τετραετή εφαρμογή). Ίσως η μοναδική περίπτωση που η Βουλή των Ελλήνων ψήφισε μια τέτοια πρόβλεψη!

[Ζ] Διαγραφή «λιμναζόντων» φοιτητών.

Θεωρούμε ότι πράγματι η Πολιτεία, τα ιδρύματα, αλλά και οι συνάδελφοι, έχουν εξαντλήσει κάθε περιθώριο επιείκειας προς το σύνολο των πολιτών που εμπύπτουν σε αυτήν την κατηγορία. Έχουν δοθεί πολλές εξεταστικές περιόδους, οι συνάδελφοι έχουν αντιμετωπίσει με πολλή ωριμότητα το θέμα κατά περίπτωση, και δεκάδες χιλιάδες φοιτητές αυτής της κατηγορίας, από την πρώτη στιγμή (2007) που θεσμοθετήθηκε αυτό το μέτρο, έχουν καταβάλει την απαιτούμενη προσπάθεια και έχουν επιτυχώς ολοκληρώσει τις σπουδές τους.

Παρόλα αυτά, με δεδομένη την (απαράδεκτη) καθυστέρηση στη σύνταξη των Οργανισμών, οι οποίοι μπορούν να αντιμετωπίσουν κάθε πλευρά του θέματος χωρίς οριζόντιες διαγραφές, πιστεύουμε ότι θα πρέπει αυτήν τη φορά η Πολιτεία να εφαρμόσει το νόμο που έχει ψηφισθεί εδώ και επτά (7) χρόνια, προβλέποντας μια λογική παράταση για όσους βρίσκονται κοντά στη λήψη πτυχίου και στη συνέχεια να καθοριστούν ορισμένα κριτήρια με βάση τα οποία τα Ιδρύματα

θα δέχονται αιτήσεις από αυτούς που πραγματικά ενδιαφέρονται να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους σε σύντομο χρόνο. Τα ακριβή κριτήρια επανεξέτασης των περιπτώσεων των φοιτητών υπό διαγραφή που βρίσκονται ταυτόχρονα σε οριακή για τη λήψη του πτυχίου τους κατάσταση, θα πρέπει να καθοριστούν στους υπό διαμόρφωση Οργανισμούς των Ιδρυμάτων.

Παράλληλα, η ηγεσία των ιδρυμάτων (Πρύτανης – Σύγκλητος – Συμβούλιο Ιδρύματος) θα πρέπει να διαμορφώσει τις κατάλληλες συνθήκες ώστε το φαινόμενο αυτό να μην εμφανισθεί και πάλι σε μερικά χρόνια. Ο Οργανισμός του κάθε ιδρύματος είναι ένα από τα σημαντικά σημεία στα οποία θα μπορέσουν να διατυπωθούν οι κατάλληλες ρυθμίσεις που θα βοηθήσουν στην σταδιακή εξάλειψη του φαινομένου. Βέβαια έχουμε πλήρη συναίσθηση ότι η ριζική αλλαγή της κατάστασης σε αυτό το θέμα απαιτεί πλήρη ανατροπή στον επικρατούντα «ακαδημαϊκό πολιτισμό» και επιστροφή του Πανεπιστημίου στην παλιά νοοτροπία του «Σχολείου», όταν η συντριπτική πλειοψηφία των φοιτητών παρακολουθούσε ανελλιπώς και ενεργά την εκπαιδευτική λειτουργία. Όμως γι' αυτό χρειάζεται να γίνουν πολλά και από πολλούς, κύρια όμως από τους πανεπιστημιακούς καθηγητές!

Ένα τελευταίο αλλά σημαντικό: Καλό θα είναι οι ποικίλοι υποστηρικτές του «αραχτού» και «ράθυμου» Πανεπιστημίου να μην επικαλούνται -βεβηλώνοντας συγχρόνως- την αιτιολογία των «εργαζομένων φοιτητών». Πρώτον, το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο περιέχει προβλέψεις σχετικά με την περάτωση των σπουδών για τους πραγματικά εργαζόμενους φοιτητές και δεύτερον -και κυριότερο- οι εργαζόμενοι φοιτητές, επειδή έχουν αποκτήσει συναίσθηση των διαστάσεων και των δυσκολιών της πραγματικής ζωής, στη μεγάλη πλειοψηφία τους τελειώνουν μέσα στα προβλεπόμενα κανονικά χρονικά όρια, αν όχι και νωρίτερα!

[H] Έρευνα: Σχέδιο νόμου για την «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία».

Η ΚΙΠΑΝ έχει καταθέσει έγκαιρα και αναλυτικά τις θέσεις της επί του συγκεκριμένου Σχεδίου Νόμου (συνημμένο [5]), θέσεις που έχει αναρτήσει και στον Ιστότοπο της σχετικής δημόσιας διαβούλευσης του Υπουργείου Παιδείας. Από το κείμενο αυτό, παραθέτουμε ενδεικτικά το κάτωθι απόσπασμα:

«Το παρόν -όπως φαίνεται καθαρά- πρόχειρο «Σχέδιο Νόμου» που δόθηκε στη διαβούλευση μέσα στις αργίες των Χριστουγέννων, είναι ατελές και περιέχει αντιφατικές ρυθμίσεις. Το Υπουργείο Παιδείας οφείλει να δημοσιοποιήσει το τελικό προσχέδιο νόμου με επεξεργασμένες όλες τις τελικές διατάξεις, και ιδιαιτέρως αυτές που απαιτούν τη συναίνεση του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και τις μεταβατικές και να μεριμνήσει, ώστε να υπάρξει ο απαραίτητος και ικανός πρόσθετος χρόνος για ουσιαστικό διάλογο, επί του συνόλου των τελικών ρυθμίσεων που αυτό θα περιλαμβάνει. Μετά και από αυτή τη διαδικασία το Υπουργείο Παιδείας θα πρέπει να συντάξει την “έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης”, η οποία θα συνοδεύσει το τελικό Σχέδιο Νόμου στη διαδικασία συζήτησης και ψήφισής του από τη Βουλή των Ελλήνων, σύμφωνα με το νέο Κανονισμό της Βουλής (άρθρο 85, παρ. 3).»

Με βάση το προαναφερθέν κείμενο, και με δεδομένο ότι η ανάπτυξη μιας χώρας συνδέεται ευθέως ανάλογα με το ποσοστό του ΑΕΠ που αυτή επενδύει στην Έρευνα και Καινοτομία, ζητάμε:

(1) Το νέο θεσμικό πλαίσιο να τεθεί ξανά στο τραπέζι του διαλόγου, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες εκείνες προσθήκες και βελτιώσεις που θα το καταστήσουν ρηξικέλευθο και

αποτελεσματικό για την επίτευξη της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης, μέσω της ενίσχυσης της παραγωγής νέας γνώσης και της καινοτομίας.

(2) Να αναπροσαρμοστεί ορθολογικά το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Έρευνα και Καινοτομία και να δεσμευθούν άμεσα πόροι του ΣΕΣ για τους ανωτέρω τομείς, ώστε το πενιχρό ποσοστό του περίπου 0,69% του συρρικνωμένου ΑΕΠ που διατίθεται σήμερα σε αυτούς να αυξηθεί, προσεγγίζοντας σταδιακά -έως το 2020- τουλάχιστον το 1,5% και δίνοντας ουσιαστική ώθηση στην ανάπτυξη που τόσο πολύ ανάγκη έχει αυτός ο τόπος.

[Θ] Προβλήματα πρόσβασης στις ηλεκτρονικές πηγές του HEAL-Link

Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.), μέσω της υπηρεσίας της Heal-link προσφέρει στα ΑΕΙ και στα Ερευνητικά Κέντρα της χώρας την απαραίτητη πρόσβαση στις διεθνείς επιστημονικές ηλεκτρονικές πηγές. Χωρίς πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πηγές, δεν είναι δυνατή η άμεση παρακολούθηση της διεθνούς ερευνητικής παραγωγής, δραστηριότητα που είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη στη χώρα μας. Με πολύ μεγάλη καθυστέρηση και έχοντας θέσει σε κίνδυνο την ομαλή λειτουργία της υπηρεσίας Heal-Link, υπεγράφη πρόσφατα η σχετική ΣΑΕ για το έτος 2014.

Ως εκ τούτου ζητάμε να γίνουν όλες οι απαραίτητες διαδικασίες, χωρίς άλλες καθυστερήσεις, για την εκταμίευση και πληρωμή των απαραίτητων κονδυλίων, ώστε:

(1) Να αποκατασταθούν άμεσα όσες συνδρομές έχουν διακοπεί.

(2) Να μην επαναληφθεί το φαινόμενο της καθυστέρησης ή της αποφυγής χρηματοδότησης των απολύτως αναγκαίων εργαλείων για την αύξηση της παραγωγής της νέας γνώσης και της καινοτομίας.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

της

ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Συνημμένα:

[1] ΥΠΟΜΝΗΜΑ προς τον Υπουργό Παιδείας, Καθηγητή **Κων/νο Αρβανιτόπουλο**, Θέμα: «Οι θέσεις της Κίνησης Πανεπιστημιακής Αναβάθμισης για τα προβλήματα και τις προτεραιότητες του Πανεπιστημιακού Συστήματος σήμερα», http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=1525&Itemid=135

[2] ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΑΠΟΨΗ: «Οι αμοιβαίες μετεγγραφές μπορεί να μετατραπούν σε μαύρη αγορά»
<http://www.esos.gr/arhra/tritovathmia/eidisis-tritovathmia-ekpaidefsi/epikairh-apoch-oi-amoibaies-meteggrafes-mporei-na-metatrapoyn-se-mayrh-aqora>

[3] Ανοικτή Επιστολή προς τον Πρωθυπουργό της Ελλάδος **Γ. Α. Παπανδρέου**, Θέμα: «Περικοπή στις πρόσθετες αμοιβές, τις υπερωρίες και τις μετακινήσεις των μελών ΔΕΠ και των ερευνητών», 23 Μαρτίου 2010, http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=219&Itemid=126

[4] Πρόγραμμα δράσης της ΠΟΣΔΕΠ 2013-2015, 11^ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας, σελ. 9, http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=1338&Itemid=157

[5] Οι θέσεις της Κίνησης Πανεπιστημιακής Αναβάθμισης επί του σχεδίου νόμου για την «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία», που έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από το Υπουργείο Παιδείας, 30 Δεκεμβρίου 2013, www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=1483&Itemid=135

Κοινοποίηση:

- Κύριο **Αλέξανδρο Δερμεντζόπουλο**, Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, aldermen@otenet.gr
- Κύριο **Κώστα Κουκοδήμο**, Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, info@koukodimos.gr, gtkoukodimos@gmail.com
- Καθηγητή **Αθανάσιο Κυριαζή**, Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, gengram@minedu.gov.gr
- Δρα **Χρήστο Βασιλάκο**, Γενικό Γραμματέα Έρευνας & Τεχνολογίας, ΥΠΑΙΘ, gensec@gsrt.gr
- **Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων**
- **Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων**
- Καθηγητή **Σωκράτη Κάτσικα**, Πρόεδρο ΕΣΥΠ, esyp@otenet.gr
- Καθηγητή **Ευάγγελο Κουφουδάκη**, Πρόεδρο ΑΔΙΠ, adipsecretariat@hqaa.gr
- **Πρόεδρο και Μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας**
- **Σύνοδο Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων**, lilnikol@interel.uoa.gr
- **Σύνοδο Προέδρων Συμβουλίων Ιδρύματος Ελληνικών Πανεπιστημίων**, aleka.choulaki@cs.uoi.gr
- **Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ**, dioikousaepitropisposdep@googlegroups.com
- **Πρόεδρους Συλλόγων Καθηγητών Ελληνικών Πανεπιστημίων**,
- **Πρωτοβουλία Μελών ΔΕΠ Υπό Αναμονή Τοποθέτησης, Α-λέκτωρ**, lectures@gmail.com
- **Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ**, chara@teikoz.gr
- Καθηγητή **Απόστολο Κοκκώση**, Πρόεδρο ΟΣΕΠ/ΤΕΙ, akokkos@teipir.gr
- Δρ. **Μαρία Στουμπούδη**, Πρόεδρο ΕΕΕ, mstoum@hcmr.gr
- **Πανελλήνιο Σύλλογο Επιστημονικού Εργαστηριακού Προσωπικού Αορίστου Χρόνου των ΑΕΙ (ΠΑΣΕΕΠΑΧ-ΑΕΙ)**, paseepaxaei@gmail.com
- **Ομοσπονδία Συλλόγων Ε.Ε.ΔΙ.Π /Ι ΑΕΙ**, garacho@phed.uoa.gr , eedip@central.ntua.gr
- **Πανελλήνιο Σύλλογο Διδακτόρων ΙΔΑΧ στα ΑΕΙ (ΠΑΣΔΙΔΑΧ)**, pasdidax@gmail.com, skoul@aua.gr
- **Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων ΕΕΔΙΠ**, p_eedip@mail.ntua.gr
- **Ομοσπονδία Διοικητικού Προσωπικού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ο.Δ.Π.Τ.Ε.)**, savaspap@ad.auth.gr
- **Πανελλήνια Ομοσπονδία ΕΤΕΠ ΑΕΙ (Π.Ο.Ε.Τ.Ε.Π. ΑΕΙ)**, akaratz@ee.duth.gr rodi@uom.gr
- **Σύλλογο Εργαζομένων Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου και Ορισμένου Χρόνου Ε.Μ.Π**, christab@mail.ntua.gr
- **MME**